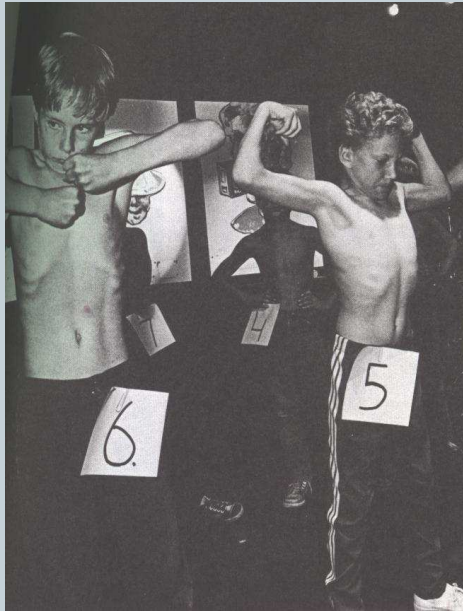

Sportdeelname van jongeren met gedragsproblemen

ONDERZOEK DREMPELS BETEKENIS VOORWAARDEN

Remo Mombarg en Jan Willem Bruining (RUG/HIS)
Koen Breedveld en Wouter Nootbos (Mulier Instituut)
Saskia van Doorselaer (Trimbos Instituut)

Doelgroep

- Gedragsproblemen: minstens een op de zes kinderen (600.000 kinderen) vertoont gedragsproblemen. Minimaal een op de twintig (185.000 kinderen) heeft een gedragsstoornis.
- Onderverdeling:
 - externaliserende gedragsproblemen
 - ✦ ODD, CD
 - hyperactiviteit: AD/HD
 - internaliserende/emotionele problemen
 - ✦ angst, depressie, somatische stoornissen

Relatie gedragsproblemen en sportdeelname ?

HBSC-Onderzoek

Steekproef

- Basisonderwijs: 1673 leerlingen op 79 scholen (54%) mee aan het onderzoek.
- Voortgezet onderwijs: 5422 leerlingen van 12 tot en met 16 jaar op 64 scholen (47%) mee aan het onderzoek.

Instrumenten

- Vragenlijst Strength and Difficulties Questionnaire
 - Emotionele problemen
 - Gedragsproblemen
 - Hyperactiviteit
- Vragen over sport- en beweeggedrag van kinderen.
 - Aantal dagen lichaamsbeweging (NNGB)
 - Sporten of spelen buiten schooltijd: meer dan 3 uren p.w.
 - Lid van een sportvereniging
 - Sporten of spelen buiten schooltijd: meer dan 1 uur p.w.

	Norm Gezond Bewegen (5 dagen)	Sport en Spel na school > 3 uur pw	Sport en Spel na school > 1 dag pw	Lid van een Sportvereni ging
<i>Ext. Gedragsproblemen</i>				
normaal	48,9	47.5	84.2	71.2
hoog	50.3	45.5	82.6	67.3
<i>Hyperactiviteit</i>				
normaal	49.3	47.8	84.8	70.9
hoog	48.4	45.3	80.8	69.4
<i>Emotionele problemen</i>				
normaal	50.3	48.9	85.6	72.3
hoog	42.2	37.6	74.6	60.5

Bron: Trimbos (HBSC 2005); vetgedrukte cijfers zijn significant op p<0.05 niveau

Conclusie

Kinderen met gedragsproblemen

- 42-50% haalt norm actief bewegen
- 38-46% sport vaker dan 3 uur per week buiten school
- 75-83 % sport vaker dan 1 maal per week buiten school
- 60-69 % is lid van een sportvereniging

Verschillen met reguliere kinderen

- Kinderen met externaliserende gedragsproblemen zijn minder lid van een sportvereniging
- Hyperactieve kinderen spelen minder buiten (19% minder dan 1 uur p.w.)
- Kinderen met emotionele problemen hebben op alle gebieden een lager percentage

Grootste achterstand bij meisjes, emotionele problemen, vmbo.

Sportdrempels uit de literatuur

- **Externaliserende gedragsproblemen (6 %):**
 - Minder sociale vaardigheden is minder deelname, vooral bij agressief gedrag
- **Hyperactiviteit (3-5 %)**
 - Vooral bij fouten in teamverband
- **Emotionele problemen**
 - Angst (8-10%): meer angst betekent minder sport. Vooral competitieve sport.
 - Depressiviteit (5 %): sterke koppeling aan eigenwaarde en sportdeelname.
 - Somatische klachten (0-2%): fysieke klachten geven de drempel vooral bij sterk inspannende sporten en stressvolle situaties.

Betekenis

- Externaliserende gedragsproblemen:
 - + sociale vaardigheden, +moreel redeneren, +probleemoplossend vermogen
- Hyperactiviteit:
 - + eigen waarde en sociale inclusie;
 - - medicatie
- Emotionele problemen:
 - Angst: +relaties, +zelfwaardering; - angstgevoel en depressiviteit.
 - Depressiviteit: + zelfbeeld + eigenwaarde; -negatieve spiraal
 - Somatische klachten: +emotie +spanning regulatie; -fysieke klachten

Voorwaarden sportdeelname

Inhoud, kenmerken en begeleiding aanpassen aan kinderen.

- Externaliserende gedragsproblemen
 - Niet perse vechtsporten; wel sporten met respect en structuur; ervaren trainers
- Hyperactiviteit
 - Individuele sporten of groepssporten met positieve benadering van de coach
- Emotionele problemen
 - Vooral niet competitieve sporten en teamsporten met een hoge status
 - Plezierige, matig intensieve, zorgvuldig opgebouwde activiteiten
 - Succeservaring en mogelijkheid tot sociale interactie en ondersteuning

<http://www.mulierinstituut.nl/nieuws/?ID=394>

Discussie

Onderzoek

- Er moet onderzoek komen naar effecten van aangepaste sporten voor deze doelgroep
- Er moet onderzoek komen naar de effecten van reguliere sporten voor deze doelgroep

Samen of apart

- Kinderen met faalangst moet je opvangen in gescheiden sportgroepen
- Sporten dient als ontspanning niet als therapie
- Kinderen met emotionele problemen hebben recht om niet te sporten

Onderwijs

- Kader moet in staat zijn om training aan deze kinderen te geven: opleiding verhogen
- Voorbereiding sportdeelname moet door scholen verzorgd worden